

DIRECTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
INAPOIAZĂ

Unitatea

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 150 Lei

Pe 6 luni . . . 75 Lei

Pe 3 luni . . . 40 Lei

Pentru America 2 Dolari

Numărul 3 Lei

Pentru inserate se plătesc 5 lei de șir garmond
La publicările ulterioare
se socotește taxa jumătate

Printre Românii din Cehoslovacia.

Inceruirea slavă. — Ortodoxie și panslavism dincolo și dincoace de Tisa. — Tradare de patrie sau prostie națională?

de A. C. Albinus.

Am stat o zi în țara mea. Și m'am simțit atât de strein. Tisa bălaie, Tisa copilăriei mele, de astă dată își avea apele tulburi și întunecate. Turnul bisericii din Slatina nu mă chema, ca odinioară, cu duioșie, să mă închin la mormântul milostivului arhieru Pavel. Noua șosea, care leagă satele românești de dincolo de Tisa, lărmăluie amenințător subțorțile căruței țărănești. Șirul lung de case din Ocna Slatinei, zidite cu bani cehoslovaci, edificiile publice pompoase, priviau cu dispreț la oaspeții nepoftiți din Țara românească. Jelește și pădurea „Mestecenii“ de lângă Biserica Albă. A îmbătrânit și ea . . . e pleșuvă de tot. Au fugit din desișul ei și „ciurlicii“ și smei, de care mă speriam atât de mult când eram copil.

Toate, toate s'au schimbat. Oamenii imi par mai posomorâți, casele, negre de amărăciune. Pe prisme nu se mai văd oameni cu fețe răsătoare de bunătate. Nici copiii nu se joacă, veseli, în pulberea drumului. Din privirea tuturor citești mustrarea octogenarului preot din Apșa: „Ne-ați părăsit!“

Dar nu numai că i-am părăsit, ci am făcut și mai rău: ni i-am înstreinat cu bună știință! Deși copleșiți de Slavi, Românii din Cehoslovacia, sub conducerea preoților și puținilor intelectuali, s'au luptat cu îndârjire pentru a păstra Românișmului aceste sate. Și lupta dărză avea mulți sorți de izbândă. La primele alegeri parlamentare, Moscoviții-comuniști au câștigat 1200 voturi românești din Apșa de jos. La ultimele alegeri, însă, nici un Român n'a votat pe lista comuniștilor. Acum Moscoviții au trecut pe teren religios. La început au sprijinit pocăitismul. În Biserica Albă avem mulți pocăiți. Avem și în Slatina, dar mai puțini. De o vreme încoace sprijinesc ortodoxia. În Apșa de jos au și instalat un preot ortodox, pe un Rutean din Dolha, care liturghisește în limba slavă.

Și aici vine păcatul nostru. În fața curențului de slavizare a Românilor de dincolo de Tisa, guvernul și toți oamenii de bine din Țara românească ar fi trebuit să sprijinească catolicismul românesc de dincolo de graniță, iar Maramureșul românesc și catolic să-l ferească de luptele religioase. În schimb, ce am făcut noi? Vameșii și polițiștii români au refuzat accesul Românilor din Cehoslovacia, care voiau să treacă pe pământ românesc pentru a vizita mănăstirile românești catolice din Moisei și Bicsad. Apoi, episcopul Ivan, dela Cluj, pare că pentru a adormi conștiința românească a Apșenilor, a trimis pe preotul ortodox Gânju în Apșa de jos, ca din când în când să slujească liturghie în limba românească.

Dar păcatul nostru nu s'a oprit aci. Nici panslavii nu s'au mulțumit numai cu atât. Ei vreau înstreinarea Maramureșului întreg. Deci au trimis pe un fost căpitan de cazaci, travestit în haine călugărești, să propage ortodoxia, propriu zis să forțeze sciziunea, să producă zizanie între cele două biserici naționale, spre folosul Slavilor. După alungarea fostului călugăr, care propovăduia în acelaș timp și ortodoxia și panslavismul, opera distructivă a acestuia au continuat-o nefericitul meu prieten, Dr. Pașca, Codre Nuțu — cu care de bună voie cel dintâiu s'a pus alături — Batiaruc ș. a.

Au reușit să învrăjbească comunele: Sarasău, Valea Porcului, Ferești, Cornești și Borșa. Și păcatul lor e mare foarte, pentru că au introdus, în Maramureșul sărac și nefericit o nouă plagă, lupta confesională și se năzuiesc să închidă „fereastra dinspre Apus“ — vorba fostului ministru C. Banu —, de care avem mai mare nevoie tocmai aci, la granița Slavismului.

După toate acestea, e foarte natural să te întrebi: Ce se ascunde la baza acestei propagande? Tradare de neam, sau proverbiala noastră prostie națională?

Țăranii mai răsăriți din Maramureș încep să se îndoească de buna credință a propagandiștilor. În primăvară, în Borșa, un preot ortodox cuvânta cu mult ifos, că a venit să facă apostolie, să întoarcă pe Românii din Maramureș la „legea strămoșească“ și arăta cât de fericiți vor fi Borșenii dacă vor trece la ortodoxie. Un țăran a întrerupt puhoiul de vorbe ale „apostolului“ și a zis: „Uite părinte, dacă vrei să faci apostolie, ca sfântul Petru și Pavel, să nu vii la noi, care și așa suntem creștini, ci te du în Africa să încreștinezi pe păgânii de acolo. Apoi, părinte, legea strămoșească a dumitale, poate, e cea ortodoxă, dar a noastră, nu. Părinții, moșii și strămoșii noștri au fost catolici. Așadar, legea noastră strămoșească e cea catolică. Și să nu ne grăești de binele ce ni-l va aduce legea dumitale. Dacă vrei să ne faci bine, să ne aduci ceva mălaiu ieftin, fărină ieftină. Ortodoxia dumitale nu ne face fericiți, ci ne aduce scârbă și stadă între frați“.

„Dar, vor înțelege oare sămănătorii de zizanie cuvintele înțelepte ale acestui cuminte țăran din Maramureș?!”

Un „apologet“ al ortodoxismului. Cercul preoțesc din cutare centru episcopesc al ortodoxiei de peste munți a numit, de curând, pe d. Nichifor Crainic „un apologet al ortodoxiei“, trimițându-i o adresă de omagiu și re-

cunoștință pentru bunele servicii pe cari le face bisericii dominante.

S'a întâmplat însă, că în însemnările sale de Dumineca, din „Cuvântul“, acesta să scrie mai nou lucruri, reproduse și de noi, cari au produs anumită enervare în cercurile ortodoxiei sibiene. Cu deosebire i-a durut rău pe frații de lângă Cibin afirmația că, ceice atacă în luptele religioase dela noi sunt ortodocșii și că „Blajul se socotește numai în legitimă apărare“.

O lungă „lămurire“ de aproape 4 coloane, publicată în ultimul număr al gazetei „Lumina satelor“ din Sibiu, arată chiar pe față această durere, cercând să întoarcă pagina, aducând fel de fel de dovezi, care de care mai scâlciate, pentru a dovedi absurdul — care nici numai merită o desmințire —, că totuși noi, biserica unită, am fi ceice atacăm, iar dâșii sunt ceice se apără.

Dar „lămurirea“ aceasta nu credem să poată schimba cât de puțin părerile dlui Crainic, care în ultimul număr de Duminecă al ziarului numit are de nou următoarea apostrofare la adresa ortodoxismului:

„Proiecte (pentru comemorarea aniversării conciliului dela Nicea) se făcuseră și consfătuiri avură loc pentru a face din această comemorare a străvechii unități un mare moment de solidaritate nouă a bisericilor răsăritene. Toate s'au surpat în neant. Bisericile răsăritene au rămas cu mâinile încrucișate pe piept, imobile ca mumiile Egiptului. Încă odată ele au demonstrat nepuțința în care se zbat și desorganizarea care „le bântuie“. —

Cine are astfel de păreri despre puterea de viață a ortodoxismului nu ușor va putea fi convertit de lămuririle „Luminii“ sibiene! Si iarăși anevoie credem să se mai găsească vre-un cerc preoțesc ortodox, care să-i mai dea titlul de „apologet“ al ortodoxismului.

Sibiul cel puțin cu siguranță n'are s'o facă!

Unde mergem? Destrămarea moravurilor este incontestabil unul din criteriile cele mai sigure ale declinului unui popor și de aceea privim cu adevărată groază la manifestările tot mai strigătoare ale destrăbălării și ale desfrâului, pe cari e nevoită să le încreste presa de toate zilele.

„Din revărsatul zorilor și până târziu — scrie bunăoară de curând o gazetă din capitală — și de sară până în pragul zilei, grădinile publice și în special șoseaua Kiseleff și Cișmigiul sunt niște adevărate case de toleranță. Și ceea ce face ca lucrul să fie și mai alarmant, e că cea mai mare parte a celor se dedau la această destrăbălare sunt copiii de școală, fete și băieți, de toate vrăstele și aparținând aproape tuturor școlilor din capitală“. Iar ca rezultat al acestei înspăimântătoare stări de lucruri ni-se dă această icoană: „Examenul de bacalaureat a fost anul acesta un dezastru, iar anchetele făcute la unele școli de fete au

descoperit, că 30 la sută din ele erau însărcinate.*

Mai dureros este însă, că *răul a trecut în multe părți și la sate*. O spune, în „Cultura Poporului“ dela Cluj (16 Iulie), Economul Petru Chiriac, misionarul eparhiei ortodoxe a Moldovei, care constată, că în zeci de sate pe unde a trecut: „Tineretul s'a șifricat de tot“. „Fetele noastre cele mari — spune pâr. Chiriac — au pierdut rușinea, sar în capul flăcăilor, dând naștere la copii din flori, pe cari apoi — de rușinea lumii — îi ucid, aruncându-i prin fântâni, sau îngropându-i prin locuri prăpăstioase...“

Perspectivile pe cari ni-le dă situația schițată aici, este desigur din cele mai puțin mângâitoare. Și atunci în loc să strigăm după autorități și jandarmi, cum o fac alții în frunte cu misionarul Moldovei, noi avem doar această șmerită întrebare: *Ce face biserica dominantă*, pe umerii căreia zace datoria primordială de a se îngriji de sănătatea morală a țării?! Și iarăși: Nu s'ar putea oare ca misionarii cari cearcă să turbure pacea confesională în Maramurăș să fie comandați aici la Cismigiu și pe șoseaua Kiseleff, ori măcar prin satele năpăstuite ale Moldovei, pentru a readuce pe cei rătăciți, ori pentru a opri măcar lățirea pecinginei, care ne amenință cu ruină totală.

Aici s'ar face operă națională, iar nu acolo unde — cum se poate vedea din editoria-lul nostru de azi — prezența lor este o adevărată calamitate.

Părerea unui profesor dela Iași. Halul, în care se găsește biserica Răsăritului, ale cărei manifestări au început să fie supuse mai nou și la noi — chiar din partea unor competente ortodoxe —, la aprecieri foarte puțin măgulitoare, a făcut în țară o adevărată opinie publică, care se îndreaptă cu tot mai multă simpatie spre biserica Romei.

După scrisul atât de viu comentat al dlui N. Crainic, după cunoscutele aprecieri ale Preasfințitului Visarion dela Bălți și după invitarea fățișă a dlui E. Bucuța, care a îndrăsnit să vorbească — alături de acțiunea mai veche, dar încă nu destul de lămurită a dlui O. Ghibu — direct despre o „chiamare“ a Romei, iată că un profesor dela Iași, d. Au-

gust Scriban, vine în ziarul „Opinia“ de acolo (numărul dela 12 Iulie c.) și ocupându-se de noile hotare ale României și de influența ei în afară de ele face această influență pendentă de viitoarele noastre legături cu Roma papală.

„Eu mai cred apoi, — spune d. Scriban —, că dac'am avea simțul politic *de-a părăsi pur și simplu ortodoxia* (cum am părăsit alfabetul slavonesc și calendarul iulian) și *ne-am face catolici* (adică, mai bine zis, greco-catolici cu preoți căsătoriti și recunoscând sincer autoritatea Papei din Roma, ca niște Romani ce sântem), *atunci puterea noastră s'ar mări extraordinar în nord și vest*, și ne-am despărți absolut de Slavii ortodocși, mai exact de Rușii, care-s dușmanii noștri naturali...“

Inregistrând, cât mai fidel această „părere“ a profesorului dela Iași, nu putem să nu ne arătăm bucuria pentru schimbarea ce-a intervenit în opinia noastră publică, dorind din tot sufletul ca ea să ne ofere mereu alte și alte dovezi ale unui gând atât de mareț și de salutar.

Lucrători în via Domnelui

Pentru recrutarea noilor leviți ai Blajului.

Un circular mai nou al mitropoliei noastre publică în cauza recrutării clerului tinăr următoarele îndemnuri vrednice de-a fi cunoscute în cercuri mai largi:

...Numărul parohiilor vacante este încă tot destul de considerabil, căci s'au înființat mai multe parohii nouă, iar liceele și celelalte școli secundare au reclamat un frumos număr de profesori de religione. Cu toate acestea, a sosit timpul unei cât mai bune selecționări.

Preoțimea românească unită în credință și dragoste cu Scaunul sfântului Petru are o menire nespuse de frumoasă: *Renașterea sufletească a poporului român*, care se va putea dobândi prin apostoli crescuți la lumina credinței curate și în școala caracterelor de granit. Pentru acest motiv, *Frații preoți*, cărora nu le poate fi indiferent, ce colegi și ce urmași vor avea, *ne vor da tot sprijinul pentru a putea recruta în cler elementele cele mai de valoare*, atât ca pregătire intelectuală, cât și ca pregătire morală. În rugăciuni, și la stânta jertfă, ei vor cere cu stăruință dela Părințele îndurătorilor să chieме la conti-

nuarea operei Fiului său pe tinerii cei mai de stoinici. Încurajând și îngrijind vocațiunile, ca se arată chiar și în vârsta cea mai fragedă, vor stărui pe lângă tinerii bacalaureați să se însușească cu tot focul inimii lor în armata lui Hristos, locul cel mai indicat pentru un tânăr idealist. De câteori vor avea prilej, *vor aminti în predica datorința credincioșilor de a se ruga la Dumnezeu să le dea păstori buni și harnici*. În special, vor aminti părinților folosul sufletesc ce-l au, și părinții sunt în viață, dela fiii lor cari sunt preoți și că după moarte tot ei le vor fi sprijinul cel mai sigur.

Iată și dispozițiile concrete referitoare la concursul pentru teologie:

Concursul se va ținea în 28 August c. Cererile de primire, scrise și semnate cu mână proprie, se vor trimite până în ziua de 26 August, alăturându-se la ele, în original, următoarele acte:

1. Certificat de botez.
2. Certificat de moralitate dela preotul.
3. Diploma de bacalaureat.

4. O declarație a suplicantului că după terminarea studiilor se va hirotoni și va sta la dispoziția Ordinariatului. Ea se va da în fața preotului și alor 2 martori.

4. Declarația părinților, ori a tutorelui, care se obligă a restitui toate cheltuielile avute cu întreținerea clericului, care din vina sa nu s'ar preoți, ori nu ar servi eparhiei.

Toți concurenții se vor prezenta în 28 August, ora 14, la rectoratul seminarial pentru a fi supuși unei vizite medicale, care este obligatorie.

BISERICESTI.

Un recent ordin consistorial introduce și pentru preoții arhidecezeni *exercițiile spirituale*, făcându-le obligatoare tot la trei ani și designând, chiar dela centru, pe acei membri ai clerului cari sunt datori să participe cu deosebire prilejuri. Inceputul se va face anul acesta la două serii de câte 5 zile și anume prima dela 31 August până la 4 Septembrie, iar a doua dela 7 până la 11 Septembrie.

Este un mijloc din celea mai probate pentru refacerea vieții sufletești a preoțimei și de aceea n'avem destule cuvinte spre a ne arăta

□ □ Foiața „Unirii“ □ □

Haina fără cusătură.

— Un francez despre rolul bisericii unite*) —
de Dr. Coriolan Suciu.

Străinii cari ne-au vizitat țara — ori au avut prilejul să petreacă vreme mai îndelungată la noi —, adesea au ținut să-și eternizeze impresiile și amintirile în câte un articol de ziar sau de revistă, sau uneori chiar în câte un întreg volum.

Unii pe lângă toată ospitalitatea, de care s'au împărtășit în primitoria noastră țară, n'au pregetat de-a scoate în relief numai punctele negre, numai laturea întunecească a vieții noastre sociale și defectele organizației noastre sub toate raporturile. Romanul scandalos al dlui *Jubert*, care i-a atras meritatul decret de expulzare, nu vedea în întreaga viața noastră

socială și familiară decât femeii necredincioase și fete apucate pe panta povârnișului; iar mai proaspet profesorul *Voilguin* dela universitatea din Iași plecând din capitala Moldovei ține să-și ia adio dela noi, amintind, în coloanțele revistei „Paris—Bucurest“, puși morți în stradă, ploșnițele vaporului „Împăratul Traian“ și bucărtăria nesatisfăcătoare unui gust mai rafinat. — Ar fi însă trist dacă ne-ar judeca toți astfel.

În afară de aceste glasuri discordante, n'au lipsit acei, cari plecați din țară, unde au fost tratați cu ospitalitate, n'au uitat să fie recunoscători și să ne privească și din laturea noastră mai bună.

Nu voi merge prea departe în trecut. Voi pomeni numai amintirile din anii 1916—1918 ale dlui *Michel Prévost* publicate de curând în foiața ziarului „Neamul Românesc“ sub titlul: „Români și Ruși“, unde se manifestă atâta simpatie și atâta justă și caldă apreciere pentru poporul român și pentru jertfele uriașe aduse de el pe front și'n doșul acestuia. Și voi insista asupra romanului dlui *Léon Thévenin*: „La robe sans couture“. Acest roman — care a fost remarcat din partea dlui Const. Bacalbașa în foiața ziarului „Adevărul“ sub titlul: „O carte despre Români“ —, este important din două puncte de vedere. Întâiu din cauza delicateții și manifestei bunăvoințe, cu care autorul vorbește despre Români și Țara româ-

nească. Retușind chiar ici-colo neajunsurile vieții noastre de toate zilele, dl Thévenin reușește să evite feliul brutal, în care ne obicinuișim noi de a ne șbiciui uneori scaderile, și reușește pe lângă o icoană senină a vieții noastre sociale, să ne descrie — cu fantazia și sensibilitatea unui suflet de poet — frumșetea pitorești a țării noastre: Bucureștii sub aspectul tuturor anotimpurilor, șesul și colinele Munteniei, mănăstirile Olteniei, Blajul, mănăstirea Vârtașului, Ceahlăul, călătoria cu plutele pe slobia Bistrița, ș. a.

Ceea ce însă m'a impresionat mai mult a fost feliul cum autorul a știut să brodeze pe fondul romanului său o chestiune de-o importantă capitală pentru viitorul bisericii noastre unite și pentru perspectivele religioase ale Țării noastre.

În ziua de azi mai ales, când biserica noastră soră din Ardeal, prin arhieriei săi, aruncat în opinia publică o lozincă falsă, lezîndă acaparării prin orice mijloace, materiale mai mult decât spirituale, a credincioșilor bisericii unite la biserica ortodoxă, această carte — scrisă de un străin nepreocupat de luptele noastre confesionale — este o confirmare a rolului salutar jucat de biserica română unită în trecut, o întărire a credinței și a vigurii de luptă în prezent și o perspectivă măreață pentru misiunea ce va avea de îndeplinit această

*) Mulțumită bunăvoinței dlui Dr. Coriolan Suciu, profesor la liceul de băieți din Blaj, publicăm, începând cu acest număr, în trei numere consecutive o bogată orientare asupra romanului „La robe sans couture“ (Haina fără cusătură) — scris de apreciatul scriitor francez Léon Thévenin —, în care bisericii noastre i-se da, atât de potrivit cu realitatea, rolul minunat de-a fi pârghia de unire a neamului nostru latin, dar răsăritean, cu cultura și civilizația Apusului. N. R.

bucuria pentru acest aranjament, de pe urma căruia poate să profite atât de mult biserica noastră.

Pentru a ușura în marginile posibilității, situația cu adevărat insuportabilă a deficienților, văduvelor și orfanilor de preoți, Consistorul arhidiecezan a luat următoarea hotărâre pro-

1. Cu ziua de 1 Iulie 1925 pensia unui preot care a servit 40 de ani să fie... de 6000 Lei anual, care să se majoreze cu începerea dela 1 Ianuarie 1927 cu câte 1,000 Lei anual, până la 12,000 Lei, cât face salariul de bază plus toate gradațiile. Protopopii să mai primească dela aceea dată un plus de 3600 Lei, care să se majoreze an de an, cu începerea dela 1 Ianuarie 1927, cu câte 600 Lei până la 7200, cât face distribuția ce o primesc dela stat pentru oficiul de protopop.

2. Pensia actualilor deficienți să se dubleze, deasemenea a văduvelor și orfanilor de preoți, cu restricția, că nici un deficient din cei vechi nu va putea avea acum pensie mai mare de 6000 Lei anual, văduvele 3000 Lei, iar orfanii câte 750 Lei fiecare.

3. Un proiect de modificare a statutelor protopopului deficienților, respective viduo-orfanal, să se trimită spre discuție tuturor sinoadelor protopopești din toamna acestui an.

Seria misiunilor populare, aranjate de reușirea noastră arhidiecezană, s'a continuat în zilele de 24—6 Iulie la Vameș-odrișeu și în zilele de 1—3 August la Vurpăr și Chiciud, predicând canonicii Dr. Ioan Coltor, Dr. Iuliu Florian și pâr. Teodor Pădurean din Nouă-Lăsesc. Adevărate praznice ale credinței față de biserica noastră, misiunile acestea vor rămânea pe ele mult timp în amintirea celor de față.

Rezervându-se în programa învățământului religios dela școlile normale numai în primele 3 clase câte două ore pe săptămână, rămân cu bucurie, că patriarhul dela București a intervenit la ministerul instrucțiunii, în care cere, cu bune temeiuri, ca și pentru cursul superior (clasele IV—VII) al acestor școli să se prevadă tot câte 2 ore săptămânal.

biserica pentru prosperarea neamului nostru în viitor.

Romanul „La robe sans couture“ ar putea fi deci considerat ca un roman religios, cu atât mai vădit, că a văzut lumina tiparului în ediția pariziană „Edition dela Vraie France“, deoarece în sine este o garanție despre seriozitatea cărții dlui Thévenin, de altfel un încercat scriitor de romane și laureat al Academiei Franceze.

Dar ad rem! Care e cuprinsul acestui roman cu un titlu atât de sugestiv: „Haina fără cusătură“, adică haina lui Hristos, biserica noastră, una și nedespărțită; și cum se justifică cele premise? Voi încerca să-l schitez urmărind numai chestia religioasă, care asemenea unui fir roșu străbate întregul roman.

Olivier Irézel, un tânăr de 27 de ani, fiul unui mare industriaș din Paris, vine la București pentru aranjarea unei succesiuni. Dar când la noi în țară, unde totul se aranjează, o chestiune nu ți-o poți aranja de azi pe mâine, mai ales dacă n'ai fost pregătit să-ți iai de îndată pe un membru al partidului la putere, Olivier e silit să petreacă în România trei ani de zile.

În acest timp face multe cunoștințe și e primit în cele mai alee familii. Într-o zi fuge doctorului Mavropol — Rodica — îl invită să participe la serbarea cununiei sale dela biserica

Chestiunea are pentru biserica ortodoxă o importanță mai deosebită, prin faptul, că în această biserică învățământul religios din școlile primare e lăsat — chiar prin însăși legea școlară — în grija învățătorilor; ea este însă și pentru noi de un interes deosebit, și de aceea biserica noastră încă va trebui să sprijinească cu tot dinadinsul acțiunea patriarhului ortodox.

În legătură cu pelerinajul ortodox la Ierusalim, mitropolitul Sibiiului face un cald apel către credincioșii săi pentru a contribui pe seama locurilor sfinte, urmând ca la sf. Mormânt „să se facă rugăciuni... pentru toți cei ce vor însoți darul lor de un pomelnic“.

Inregistrând acest fapt, întrebăm pe preacucericii Sibiiului, dacă aceste pomelnice, făcute pentru vii și morți, au ceva legătură cu iertarea păcatelor și dacă această iertare de păcate, are și ea, la rândul ei, ceva legătură cu sumele ce se vor oferi... spre un scop desigur foarte nobil. Și întrebăm aceasta numai pentru a ști, cum să apreciem anumite apostrofări sibieniene la adresa indulgențelor jubileare ale Romei, cari totuși se dau fără considerare la pomelnicele, însoțite... de bani.

Știri mărunte.

Pentru restanțieri.

Incheindu-se întâia jumătate de an și având încă foarte mulți abonați cari n'au achitat abonamentul pe an în curs — ba mai avem și de cei cu restanțe pe anii trecuți —, rugăm stăruitor pe toți restanțierii noștri, să binevoiască a ne plăti datoria cât mai fără întârziere, pentru ca și noi să putem satisface îndatoririlor grele, pe cari le avem. **RED. ȘI ADM. „UNIRII“.**

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. Vasile B. Muntenescu de paroh la Fălfălu, iar pe pâr. Danilă Sasu de paroh la Feneșul săsesc.

Despărțămintele „Astrei“. Apropiindu-se adunarea generală dela Reghin, pentru care comitetul central a făcut în ședința sa ple-

nară din 6 August toate pregătirile, s'a deschis sezonul adunărilor anuale și pentru despărțămintele acestei puternice Asociații culturale. Astfel despărțământul Aiud va ținea adunarea sa generală la 15 August în Măgina, unde se va sfinți cu o cale și noua școală românească, iar seara se va da o reprezentație teatrală împreună cu dans. Despărțământul Sălcuia se va întruni la 16 August în Baia de Arieș, unde se va aranja pe atunci și o expoziție de copii, cu premii potrivite de încurajare. Tot atunci, vor fi și ședințele despărțământului Ludoș, cari se vor ținea în târgul de reședință, aranjându-se seara o petrecere de vară, al cărei venit este destinat pentru edificarea unor noi case parohiale pentru preotul nostru de acolo.

Locale. Sâmbăta viitoare, Adormirea Maicii Domnului, va predica în catedrală Reverendul Ioan Masca, vicenotar consistorial, iar a doua zi, Dumineca a zecea după Rusalii, pâr. Gavrilă Metea, contabil la Adm. centrală capitulară.

— Cu toate eforturile depuse, „Institutul recunoștinței“ nu va putea servi — din cauza lipsei de apă — în cursul viitorului an școlar ca internat, dupăcum i-a fost menirea. Elevele interne ale liceului vor fi deci adăpostite încă un an de zile în vechiul local din piața Inocențiu Micul, iar noua zidire se va utiliza provizor pentru trebuințele liceului. Seminarul teologic va trebui deci să o mai năcăjească și el un an în condițiile atât de puțin prielnice de până acum. — La anul sperăm însă că toate o să fie mai bine.

— Măine, Duminecă, imediat după sf. liturghie, se va aranja, în sala de gimnastică a liceului, un matineu în onoarea oaspeților francezi, la care unul dintre oaspeți va ținea o conferință despre curentele literare contemporane.

Câteva date înspăimântătoare. Academia franceză s'a alarmat de curând în fața constatării, că alcoolul consumat (cu preferință în formă de vin) în 1924 a ajuns aproape la dublul cvantului de 584,000 hectolitri cât s'a consumat în 1918. La noi, situația este mult mai grea și totuși parecă nu se alarmează nime! Dl profesor Dr. Obreja dela ministerul nostru de finanțe a cules următoarele date: În 1924 s'au consumat 2,800,000 hectolitri vin, 825,000 hectolitri rachiu și 4,727,470 hectolitri spirt. Să se

Domnița Balașa. Din acest prilej Olivier începe să frământa o problemă: Problema căsătoriei unui străin cu o româncă.

„A lua în căsătorie pe o româncă?... Foarte bine! dar chestiunea religioasă! Pentru mulți Francezi, se înțelege, chestiunea nu s'ar pune. Pentru mine însă, ea există. Și aceste țete sunt foarte măndre. Orgoliu! rașei la domină. Am constatat la ele credințe nu prea adânci, dar o susceptibilitate națională foarte bănuitoare. A le determina să-și schimbe religiunea mi-se pare o întreprindere foarte îndrăzneată. Și cu toate acestea, e o chestiune asupra căreia nu ași putea transige“.

El, tânărul din Bretagne, din cea mai catolică parte a Franței, crescut sub influința abatelui Marmande, din satul său natal, Tréguier, e un suflet religios. Părintele său suferesc, i-a infiltrat în inimă o credință necilintită, ca și stâncile de granit de pe coastele Bretoniei, pe cari de geaba le bat valurile neputincioase ale Oceanului; iar la despărțire l-a rugat să-i raporteze despre situația religioasă și morală a tinerimii române.

Abatele își avea convingerea sa, că mântuirea Europei nu va urma decât prin o reînnoire a viața spirituală, prin o renaștere creștinească, altfel omenimea va cădea într-o stare de barbarie. —

Olivier asistă la ceremonia religioasă, ofi-

ciată de mitropolitul primat în frumoasa biserică zidită în amintirea fetei lui C. Brâncoveanu, unde lumea râdea și vorbea, aproape cu glas înalt, încât se părea că „spiritul creștin aproape s'a evaporat sub forța contrară de frivolitate pe care o aduce acolo publicul“.

La nunta din saloanele doctorului Mavropol, Olivier întâlnește pe tinăra, bogată și frumoasă pictoriță Ileana Soreanu. Simpatia lui față de această orfană de 18 ani, merge crescând, transformându-se într-o dragoste învăpăiată. Ileana la rândul ei, deși cu mai multe rezerve, răspunde la iubirea lui Olivier. Prilejurile de convenire nu lipsesc. Chestiunea, pe care Olivier o frământa până acum numai în teorie, devine o problemă de ordin practic.

El încuștințează despre evoluția sa sufletească pe duhovnicul său de pe coastele Bretoniei. Acesta nu întârzie să-l avertizeze: „Scumpul meu copil, începi într'adevăr să mă neliniștești. România îți dezvoltă lirismul în mod escesiv. Cât privește marele amor (de care-mi vorbești), crede-mă, ar fi din partea dumitale o adevărată nebunie... Cugetă-te la atâtea tinere franceze cari ar fi prea fericite să-ți ofere mâna. Și nu te încrede în acele mici schismatice din Orient, al căror farmec nu-l poți contesta. Din potrivă mă tem mult de ele“.

mai adaugă apoi otrava alcoolică produsă în cele peste 40 mii cazane pentru țuică și rachiriuri din 5,089 comune! Calculând *prețul acestor băuturi* d. Dr. Obreja ajunge la suma de 11 miliarde 627 milioane, *treisute mii Lei*, deci aproape două treimi din suma de 19 miliarde 500 milioane Lei, *prețul grâului consumat în cursul anului*. Din această sumă s'ar putea face — adauge d. O. —, an de an, 6000 școli rurale, 1500 spitale și 3000 băi populare.

* **Mulțumită.** În numele reprezentanței parohiale din Ilba (eparhia Gherlei) mulțumesc și pe această cale *bunilor credincioși din Alocira*, cari ne-au ajutat cu 2000 Lei la zidirea noii noastre biserici. — *Gheorghe Tokătan*, parohul Ilbei.

* **In atențiunea părinților.** Pe noul an școlar 1925/26 se primesc eleve cu întreținere completă la doamna **Daniel**, strada Regina Maria.

Telefonul „Unirii.”

V. Târgu-Murăș. Regretăm, dar condițiile de primire la Internatul de fete încă nu ni-s'au trimis și astfel n'am putut să le dăm în acest număr. După informațiile autentice pe cari le avem, Vă putem anunța totuși, că taxele de întreținere și celelalte sunt într-o parte la fel cu cele de la Internatul de băieți.

„**Lumina Satelor**”, Sibiu. Ne mirăm foarte mult, că hârtia n'a refuzat să primească cerneală, cu care ați scris „**lămurirea**” Dvoastră din ultimul număr. Și aceasta fiindcă a mai stăruit în dovedirea tezei absurde, că noi, biserica unită, suntem cei cari atacăm, și a căuta pentru asta dovezi în rolul uniților la Consiliul dirigent, la comisia de organizare a cursurilor universitare de vară, și — last noth least — în activitatea „panunită” a fostului secretar dela „Astra”, este într-adevăr ceva ce nu trebuia să mai supoarte nici răbdurii hârtie. Așa apoi, să nu Vă mirați, că afară de d. Octavian Goga, „singurul ortodox — cum spuneți —, care V-a înțeles din intuiție proprie...”, aproape tot „restul păturei culte... nu V-a înțeles și nu Vă înțelege”. Lucrul este absolut explicabil, și asta nu pentru motivul ridicol pe care-l invocați, că „iezuismul trimișilor dela Blaj știu să-i schimbe în apărători” — vre-o aluzie la d. Nichifor Crainic? —, ci pentru simplul motiv, că spre a Vă înțelege pe Dvoastră și pe cei ce vă inspiră, trebuie să fie cineva foarte... avizat la luminile Dvoastră. Și, se pare, că „tot restul păturei culte” nu înțelege să se numere, numai iacășa de dragul ortodoxiei, între aceștia.

Dr. B. Cluj. Cu toate amenințările strașnicilor dd. dela „Solidaritatea”, o să vedeți, că Preasfințitului Visarion dela Bălți n'o să i-se clătească nici un fir de păr de pe cap. El n'a spus doar decât adevărul, și „paznicii” ortodoxiei știu foarte bine, că cece a avut curajul de-a spune adevărul odată, va ști să-l spună și a doua oră. Și atunci... „cele din urmă pot fi mai rele decât cele dintâiu”.

Dr. P. Gheorgheni. Fiindcă pe anul trecut n'aveați nici o restanță, am contat plusul ca suprasolvire, pentru care Vă mulțumim din inimă.

Of. parohial Drag. Chităm primirea sumei de Lei 150.

B. Lugoj. Prin „U. P.” am primit 150 Lei în contul D-voastră.

A. Oncești. Achitat până la 31. XII 1925.

Oficiul parohial român unit — Buia.

Nr. 42/1925.

Publicație de licitație.

Reprezentanța parohială greco-catolică din Buia vinde pe calea licitației publice, ce se va ținea în 23 August 1925, după amiază la orele 2, 60 stânjini cubici lemne de fag, cari formează proprietatea bisericii gr.-cat. din Buia și sunt din parchetul pădurii de pe anul 1924/1925.

Condițiunile de licitație se pot vedea zilnic la oficiul parohial gr.-cat.

Buia, la 2 August 1925.

Aurel Spinean
paroh gr.-catolic.

(76) 1-1

scădere de 20 %

La curățirea chimică și văpsitul de vestminte.

Kristály,

fabrică pentru văpsit, curățitul chimic și spălătorie cu vapor.

CLUJ.

Reprezentantul din Blaj: TRAIAN NOVAC, comerciant.

Preoțime! Nou apărut! Invățători!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii”

de preotul G. Mănzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodate pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In hârtie fină broșată Lei 60.—

> carton tare > 85.—

> pânză fină cu cruce aurită > 140.—

> piele lux, pe hârtie velină

pentru dame > 280.—

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei.

La librăria ANCA Cluj.

Preoți! Cereți: „Predici la Morți”

de Prot. I. Marga. Prețul 45 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.
2-20 (67)

Post rentabil.

Postul de institutor pentru limba română la școala primară catolică din Sulina, cu o retribuție de 4000—5000 Lei lunar, plus locuință în curtea școlii, e vacant și se poate ocupa imediat, de institutorii catolici, cari intrunesc următoarele condiții:

1. Să aibă diplomă.
2. Să fie liber de serviciul militar.
3. Să știe cânta la pian.
4. Să știe cât de puțin franțuzește.

A se adresa, cât mai fără întârziere, directorului Dr. R. Haag, paroh Sulina, Biserica catolică. Județul Tulcea. (78) 1-2

Cazane de fier rachiu

se găsesc la

Frații Paulini — Aiud

Se mai fabrică acolo și Stropitoare de vii

□ □ Cazane □ □

pentru rufe, var, tăbăcar, vopsitor ș. a.

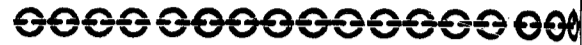
: Prețurile cele mai ieftine! :

(35) 4-10

Conducător

harnic, specialist în cherestea, tot felul de material de edificat și lemne de foc, aplicare la 1 Septembrie a. c. la magazinul »PLUGARUL« din Blaj.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze cererea, cu atestatele ce posedă până cel mai târziu la 21 August, la Direcțiunea băncii »Patria« în Blaj jud. Alba de jos. 1-1 80

AVIZ.

Prin aceasta se aduce la cunoștința tuturor cari au legături cu banca de asigurare »Transsylvania« din Sibiu, că în locul dl. Ioan Brânzeu, care a părăsit Blajul, agentura locală a băncii numite s'a încredințat dl. Porfiru Pop, căruia se vor adresa pe viitor cei asigurați, având a prelua dela el — fără a aștepta invitare deosebită — chitanțele de asigurare.

Blaj, la 4 August 1925.

Agentura Blaj

a Soc. de asigurare »Transsylvania«

1-3 (79)

Podgorenilor!

Atrag atențiunea tuturor proprietarilor și producătorilor de vii, cari doresc a planta la toamnă vițe altoite și directproductoare, că le trimit momentan gratis catalogul meu bogat, știind că în pepiniera mea se produc vinurile cele mai bune din Ermellék, vânzând vițe altoite și directproductoare, renumite în toată lumea, cu prețurile cele mai avantajoase. Mai departe în interesul propriu al fiecărui podgorean ofer să grăbească a comanda cartea mea de viticultură edată în limba română și maghiară, care conține lucruri folositoare contra tuturor bolilor și pentru apărarea viilor, precum și manipularea vinurilor. Prețul cărții este 50 Lei. Comandă fiecare și trimit momentan, cu ramburs, ori, dacă trimite prețul înainte, o trimit franco.

Adresa: ȘTEFAN KÁGYI SZABÓ

Prima pepinieră

„NOVA” din Oradea-Mare

2-3 (70) Parcul Carmen Sylva 12.

Sticlărie!

Atențiune!

Porțelan!

În strada Regele Ferdinand, vis-a-vis cu judecătoria de ocol, s'a deschis

o prăvălie nouă de sticlărie, porțelan, lămpi, tot felul de obiecte de lux, de argint de China, alpaca, ș. a.

□ acomodată pentru cadouri. □

Se pun geamuri, se încadrează icoane, având tot felul de cadre, dela cele mai luxoase până la cele mai simple.

Se servește prompt și solid, cu prețurile cele mai modeste.

Pentru sprijin binevoitor se roagă

Henrik Trencsiner.

(65) 1-3

::: Prăvălie nouă! :::

Lămpi!

Geamuri!